

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
Journal of Divinity Faculty of Recep Tayyip Erdogan University

ISSN: 2147-0049 e-ISSN: 2147-2823

RTEUIFD, December 2017, 6 (12): (387-388)

Doktora Tez Özeti / Summary of Doctoral Dissertation

Ahmet Kaplan*

Kaplan, Ahmet. "Arap Dilinde İltibas Problemi" Doktora Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rize 2017.

Kaplan, Ahmet. "Ambiguity as a Problem in Arabic Language" PhD Dissertation, Recep Tayyip Erdogan University Institute of Social Sciences, Rize 2017.

ÖZET

Söz, doğası gereği belirsizdir ve söz dışında irtibata geçebileceğimiz başka bir vasat mevcut olmadığından bu meseleyle yüzleşmek kaçınılmazdır. Sözün doğasında var olan belirsizlikle dilbilgisel ve sözlüksel sebeplerle ortaya çıkan iltibas aynı değildir. Bu çalışmada, Arap dili özelinde iltibas kavramı, sebepleri, gerçekleşme biçimleri incelenmiş ve olumlu belirsizlikle iltibas arasındaki farka işaret edilmiştir. Daha çok yazılı dil esasında ele alınan iltibas problemi, klasik dönem dil âlimleriyle çağdaş dilbilimcilerin görüşleri çerçevesinde irdelenmiştir. İlk dönemlerden beri dil âlimleri, iltibası muradın tebliği önünde bir engel görmüşler ve onu engellemeye yönelik tedbirler almışlardır. Her türlü dilsel öge karine hükmündedir ve anlam bu karinelere teslim edilerek kişiden veya bağlı olduğu tarihten kopar. Dil, anlam-karine ikilisi esasında işlev gördüğünden iltibasın varlığı karinenin yokluğunun işaretçisi olmuştur. Fakat iltibas bununla sınırlı değildir. Dilin varlığı temsil kabiliyeti, vehmedilmiş bir kesinlik ve kanıksanmış bir sebep-sonuç ilişkisine dayandığından, dil

---

* Yrd. Doç. Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Arap Dili ve Belagatı Anabilim Dalı. Assist. Prof., Recep Tayyip Erdogan University, Divinity Faculty, Department of Arabic Language and Rhetoric. Rize / Turkey. (ahmet.kaplan@erdogan.edu.tr)
orcid.org/0000-0001-5231-2282

kullanıcısı her zaman belirsizlikle karşı karşıyadır. Anlayan aklın özgüllüğünde ortaya çıkan belirsizlik olumlu iken işleve dayalı belirsizlik olumsuzdur.

ANAHTAR KELİMELER

İltibas, Anlam, Çokanlamlılık, Belirsizlik, Dilbilim

ABSTRACT

Speech is ambiguous by nature and since we have no medium but only language to communicate, we have to face that issue. The ambiguity which inheres in nature of speech is not as the other one which emerges from grammatical and lexical reasons. In this study, ambiguity is studied on the basis of Arabic language with respect to its reasons, forms and is pointed out the difference between ambiguity (al-iltibas) and positive ambiguity. We have discussed the ambiguity rather on the basis of written language comparing thoughts of ancient scholars with of the modern linguists. Since the first periods, the scholars of Arabic language have considered ambiguity an obstacle that prevents communication and they have taken measures to clear it away. All kind of linguistic tool including its distinctive feature presumed to indicate to the meaning that detached from its author and context. Language serves on the basis of the duality sign-meaning, for that an occurrence of ambiguity means the absence of linguistic sign. However, ambiguity is not limited hereto. The language user is likely to be exposed to ambiguity because the linguistic ability to represent the reality based on the illusory certainty and the habitual relation of causality. For that, the ambiguity which gives chance to the understanding mind to be unique is positive while the ambiguity based on linguistic multifunctionality is negative.

KEYWORDS

Ambiguity, Meaning, Polysemy, Uncertainty, Linguistics.

Kaplan, Ahmet. "Arap Dilinde İltibas Problemi". Doktora Tezi. *RTEÜİFD* 12 (2017): 387-388.

